

KHTB-4/2010.
(KHTB-4/2006-2010.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Külügyi és határon túli magyarok bizottságának**
2010. június 29-én, kedden, 10 óra 36 perckor
az Országház főemelet 55. számú tanácstermében
megtartott üléséről

* *A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>A bizottság részéről</i>	4
<i>Megjelent</i>	4
<i>Helyettesítési megbízást adott</i>	4
<i>Meghívottak részéről</i>	5
<i>Hozzászólók</i>	5
<i>Résztvevők</i>	5
<i>Elnöki megnyitó, a napirend elfogadása</i>	6
<i>Tájékoztató a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság és a Koreai Köztársaság közötti konfliktusról</i>	6
<i>Németh Zsolt bevezető hozzászólása</i>	6
<i>Lengyel Miklós tájékoztatója</i>	8
<i>Kérdések, vélemények</i>	9
<i>Németh Zsolt válaszai</i>	11
<i>Lengyel Miklós válaszai</i>	11
<i>Egyebek</i>	14
<i>Szavazás</i>	14

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság és a Koreai Köztársaság közötti konfliktusról
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Balla Mihály (Fidesz), a bizottság elnöke

Dr. Nagy Gábor Tamás (Fidesz), a bizottság alelnöke

Kovács László (MSZP), a bizottság alelnöke

Gyöngyösi Márton (Jobbik), a bizottság alelnöke

Dr. Braun Márton (Fidesz)

Csenger-Zalán Zsolt (Fidesz)

Dr. Gruber Attila (Fidesz)

Dr. Horváth János (Fidesz)

Kőszegi Zoltán (Fidesz)

Mihalovics Péter (Fidesz)

Pintér László (Fidesz)

Potápi Árpád (Fidesz)

Dr. Tilki Attila (Fidesz)

Vargha Tamás (Fidesz)

Harangozó Gábor (MSZP)

Szabó Vilmos (Jobbik)

Szávay István (Jobbik)

Zagyva György Gyula (Jobbik)

Dr. Vejkey Imre (KDNP)

Dr. Dorosz Dávid (LMP)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Tilki Attila (Fidesz) megérkezéséig Csenger-Zalán Zsoltnak (Fidesz)

Vargha Tamás (Fidesz) megérkezéséig Potápi Árpádnak (Fidesz)

Zagyva György Gyula (Jobbik) megérkezéséig Szávay Istvánnak (Jobbik)

Kalmár Ferenc András (KDNP) dr. Vejkey Imrének (KDNP)

Meghívottak részéről**Hozzászólók**

Németh Zsolt külügyminisztériumi államtitkár
Lengyel Miklós, a Magyar Köztársaság szöuli nagykövete

Résztevők

Klein András kabinetfőnök-helyettes (Külügyminisztérium)
Takács Szabolcs titkárságvezető (Külügyminisztérium)
Róna Ottó főosztályvezető (Külügyminisztérium)
Dr. Perosa István osztályvezető (Külügyminisztérium)
Böröcz László referens (Külügyminisztérium)
Jin Hur minisztertanácsos (Koreai Köztársaság Budapesti Nagykövetsége)
Lee Hyun tolmács

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 36 perc.)

Elnöki megnyitó, a napirend elfogadása

BALLA MIHÁLY (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Nagy tisztelettel köszöntök mindenkit. Elkezdzenék a bizottsági ülésünket. Ehhez megállapítom és bejelentem, hogy a helyettesítések során Csenger-Zalán Zsolt Tilki Attila képviselőtársunkat, Potápi Árpád képviselő úr Vargha Tamást, Szávay István képviselő úr Zagyva György képviselő urat, Vejkey Imre Kalmár Ferenc képviselőtársunkat helyettesíti. Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes.

A mai első napirendi pontunk: Tájékoztató a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság és a Koreai Köztársaság közötti helyzetről, konfliktusról. Meghívott előadónk Németh Zsolt államtitkár úr és Lengyel Miklós, a Magyar Köztársaság szöuli nagykövete. Nagy tisztelettel köszöntöm önöket, és köszönöm szépen, hogy elfogadták a meghívásunkat.

Kérem a bizottságot, hogy aki ezzel a napirenddel egyetért, kézfelemeléssel jelezze. (Szavazás.) A bizottság egyhangúlag támogatta a napirendünket.

Államtitkár urat, Lengyel nagykövet urat is köszöntöm. Köszöntöm Klein András kabinetfőnök-helyettes urat és sorolhatnám: Takács Szabolcs titkárságvezetőt, Róna Ottó főosztályvezető urat, dr. Perosa István osztályvezető urat és Böröcz László referens urat. Nagy tisztelettel köszöntöm őket is. És köszöntöm a Koreai Köztársaság Nagykövetségétől Jin Hur miniszteri tanácsos urat, aki kérte, hogy a bizottsági ülésen jelen lehessen.

Tájékoztató a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság és a Koreai Köztársaság közötti konfliktusról

Államtitkár úr, öné a szó. Egy megjegyzést engedjenek meg képviselőtársaink. Mivel a bizottsági ülés tervezésekor nem számoltunk még azzal a múlt héten, hogy 12 órától szavazni fogunk, ezért kérem a megértésüket és igyekezzünk 11 óra 55 percig az ülésünket befejezni, hogy mindenki jelen lehessen képviselőtársaim közül a 12 órakor kezdődő szavazásokon. Öné a szó, államtitkár úr!

Németh Zsolt bevezető hozzászólása

NÉMETH ZSOLT külügyminisztériumi államtitkár: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Szeretnék gratulálni képviselőtársaimnak, hogy ilyen nagy számban fölébredtek. (Derültség.) Jelezném, hogy mi már Kovács képviselő úrral egy napirend előtti eszmecsere is lefolytattunk, tehát reggel 9 óta itt vagyunk.

Tisztelt Bizottság! Négy kérdést szeretnék röviden érinteni. A Chonan-incidenst, a Korea-közi kapcsolatokat, a hatoldalú tárgyalások ügyét, valamint egy általános jellegű kérdést szeretnék érinteni.

Először a Chonan-incidensről. Az incidens az elmúlt időszak egyik legjelentősebb világpolitikai eseménye volt. 2010. március 26-án a Chonan nevű dél-koreai hadihajót 46 halálos áldozattal elsüllyesztették. Ennek a hadihajónak az elsüllyedésével kapcsolatos szakértői vizsgálat május 20-án zárult le és a közzétett eredmény szerint a robbanást egy észak-koreai torpedó idézte elő.

Szeretném megismételni, hogy határozottan elítéljük a hadihajó elsüllyesztését. Szeretném azt is kifejezni, hogy elismeréssel adózunk a dél-koreai kormány önmérsékletének, mellyel a nagyszámú halálos áldozat ellenére a kialakult helyzetet kísérte, kezelte.

Június 4-én - jelezném - az ENSZ BT elé vitte a Chonan elsüllyesztésének ügyét Dél-Korea. A Phenjant elítélő határozat egyelőre kérdéses. Ha van további kérdés, ezekre majd szívesen kitérünk.

Másodszor a Korea-közi kapcsolatokkal összefüggésben engedjék meg, hogy jelezzem azt, hogy a május 20-án nyilvánosságra került koreai Chonan-jelentést követően meglehetősen feszült helyzet alakult ki Szöul és Phenjan között. Szöul eddig nem látott mértékű szankciókat léptetett életbe: felfüggesztette a gazdasági-kereskedelmi együttműködést Phenjannal; a humanitárius segélyezést is gyakorlatilag felfüggesztette. Itt is szeretném leszögezni, hogy Magyarország ezt a lépéssorozatot a maga részéről támogatja, ugyanakkor azt is szeretnénk hangsúlyozni, hogy fontosnak tartjuk, hogy az Észak- és a Dél-Korea közötti konfliktus ne eszkalálódjon, hiszen érdekeltek vagyunk a Koreai-félsziget stabilitásában, illetőleg a kelet-ázsiai régió biztonságának és békéjének a megőrzésében.

Ami a szankciókat illeti, még annyit jeleznék, hogy ezek az erős szankciók egyelőre a keszongi ipari parkra nem vonatkoznak, ami egy egészen sajátos gazdasági és részben humanitárius együttműködési régió Dél-Korea részvételével Észak-Korea területén, ugyanakkor újabb beruházást a keszongi ipari parkban sem eszközöl egészen a konfliktus rendeződéséig Dél-Korea.

A katonai dimenzióval összefüggésben szeretném jelezni azt, hogy Szöul kilátásba helyezett hadgyakorlatokat, és tényleges erőfeszítést igényel az, hogy az elkövetkezendő időszakban ne eszkalálódjon Észak-Korea és Dél-Korea között a viszony.

Ami a hatoldalú tárgyalásokat illeti, ezzel kapcsolatban azt az általános álláspontot szeretném mindenekelőtt leszögezni, hogy támogatjuk Észak-Korea nukleáris leszerelését célzó hatoldalú tárgyalások újraindítását, amint a konfliktust, a Chonan-konfliktust sikerült kezelni és ezáltal a nemzetközi feltételek adottak lesznek - tudvalevőleg a két Korea, Kína, Oroszország, az Egyesült Államok és Japán vesz részt ezekben a megbeszélésekben. Jelenleg ezek a hatoldalú tárgyalások képezik azt az egyetlen fórumot, amely megnyugtató és tartós megoldást biztosíthat korunk és a világ egyik legjelentősebb biztonságpolitikai kihívására. Így ennek a tárgyalásnak a keretei között természetesen azt is szorgalmazzuk, hogy Észak-Korea térjen vissza az atomsorompó-szerződésből, az NPT-ből fakadó szerződéseinek a teljesítéséhez. Azt is jelezném, hogy Phenjan már '93-ban és legutóbb 2003-ban jelentette be, hogy kilép az NPT-ből, és ennek megfelelően a részes államok azóta is lebegtetik Észak-Korea státuszát e dokumentumokban. De hogy van remény arra, hogy előbb-utóbb erre sor kerülhet, olyan nem túl távoli múltban lévő események is igazolják, minthogy például 2008-ban levette az Egyesült Államok Észak-Koreát a terrorizmust támogató országok listájáról.

Hogy milyen nehéz nyomást gyakorolni Észak-Koreára, ezt pedig igazolja az, hogy az ENSZ BT a két észak-koreai atomrobbantást követő 2006-os, illetőleg 2009-es büntető intézkedésekről szóló határozatai sem tudták igazán kikényszeríteni a nukleáris fegyverkezési program feladását Észak-Korea részéről.

Ami az elvi álláspontunkat illeti, azt szeretném jelezni, hogy Magyarország tisztában kell legyen a pragmatikus külpolitika és gazdaságpolitika fontosságával, a világgazdasági erőviszonyok átrendeződésével, ugyanakkor az is világos kell legyen, hogy ez a pragmatizmus nem csaphat át rövid távú gondolkodásba, és nem csaphat át természetesen elvtelenségbe sem, ezért fontosnak tartom leszögezni, kül- és biztonságpolitikai kérdésekben a Távol-Keleten Magyarországnak kiemelt partnerei a demokráciák és így ebben a sorban kiemelkedően Dél-Korea, illetőleg Japán.

Köszönöm szépen a lehetőséget, elnök úr. A nagykövet úrnak szeretném átadni a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. A nagykövet úrnak adom meg a szót. A jelenlévő hölgyektől szeretnék engedélyt kérni - ha hozzájárulnak - arra, hogy akinek melege van, megszabadulhasson átmenetileg a zakójától.

Tessék parancsolni, nagykövet úr!

Lengyel Miklós tájékoztatója

LENGYEL MIKLÓS, a Magyar Köztársaság szöuli nagykövete: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Képviselő Urak és Hölgyek! Kedves Vendégek! Mindenekelőtt szeretném örömet és mélységes egyetértésemet kifejezni afölött, hogy a bizottság napirendre tűzte ezt a kérdést. Annak tudatosulását látom e döntés mögött, hogy a Koreai-félsziget, azon belül a Koreai Köztársaság, illetve tágabb értelemben Észak-Kelet-Ázsia mégsincs olyan messze Európától, nincs olyan messze hazánktól.

Földrajzi értelemben talán, minden más értelemben semmiképpen. Néhány okot, érvet, indokot szeretnék felsorakoztatni amellet, hogy helyes és jó döntés ezzel a kérdéssel, ezzel a kérdéskörrel foglalkozni.

Először is említeném a globális biztonságpolitikai megfontolásokat. Észak-Korea rendkívül érdekes kapcsolatrendszerrel rendelkezik; kétszer hajtott végre atomrobbantást különböző alkalmakkor rakétakísérleteket. Mindaz, amit tesz, komoly globális kihívást jelent. Ellenébe megy a nonproliférációs rendszer erősítését célzó nemzetközi erőfeszítéseknek, és olyan ország, amely magát a nemzetközi közösség felelős tagjának tekinti. Úgy érzem, hogy ilyen helyzetben állást kell foglalnia; egy olyan országnak, amely rendkívül aktív a különböző nemzetközi szervezetekben, a különböző békefenntartó missziókban, úgy érzem, állást kell foglalnia, amikor a tömegpusztító fegyverek elterjedését célzó erőfeszítéseket veszély fenyegeti. Ezek a globális biztonságpolitikai megfontolások.

Államtitkár úr is említette, én is megerősíteném, hogy rendkívül fontos érdekeink fűződnek ehhez a térséghez. Az északkelet-ázsiai térség a világ egyik fontos erőközpontja, a világgazdaság motorja. Ebben a térségben található 3 olyan ország, amellyel Magyarországnak kiterjedt kapcsolatai vannak, melyek meghatározóak az Európán kívüli kapcsolatrendszerünkben. Japánra, Dél-Koreára és Kínára gondolok.

A térség rendkívül veszélyes térség, sokszor nevezik a térséget Ázsia puskaporos hordójának. Szomorú aktualitást ad ennek a mai bizottsági vitanapnak az is, hogy pár napja emlékezhettünk meg a koreai háború kitörésének 60. évfordulójáról. Ez a háború majd 4 millió ember életét követelte, és az a helyzet, hogy ez a háború a mai napig sem zárult le, a háború egy fegyverszüneti egyezményvel végződött, tehát gyakorlatilag a két Korea jelenleg is hadban áll egymással.

Azt gondolom, hogy ilyen körülmények között szintén nagyon fontos, hogy ezzel a témával a külügyi bizottság foglalkozzon. Végül, de nem utolsósorban foglalkoznia kell amiatt, mert a Koreai Köztársaság Magyarország egyik legfontosabb partnere az Európán kívüli térségben Ázsiában. Az egyik legfontosabb kereskedelmi partnerünk a Koreai Köztársaság. A forgalmunk idén 2,5-3 milliárd dollár körül lesz, nagyjában-egészében meghaladja jó néhány európai országgal bonyolított kereskedelmi forgalmunkat. Az innen származó befektetések több mint 10 ezer embernek adnak munkát, rendkívül szerteágazó, hihetetlenül mély kapcsolatrendszerrel bírunk.

A kapcsolatok azontúl is nagyon fontosak, hogy Magyarország 1989-ben elsőként vette föl a diplomáciai kapcsolatot a keleti blokk országai közül Dél-Koreával. Azóta is ez a tény fontos érzelmi töltést ad a kapcsolatoknak, és azt gondolom, hogy ilyen esetben, amikor ezt a partnerünket katonai agresszió éri, ismételten oda kell állnunk mellé. Amikről eddig beszéltem, ezek a magyar érdekek, de az értékelvűségből kiindulva is fontos, hogy kiálljunk azon partnerünk mellett, mely hasonló értékeket vall a demokratikus szabadságjogok, emberi jogok és egyéb tekintetben.

Államtitkár úr említette a hatoldalú tárgyalásokat. Úgy gondolom, hogy a térség békéje és biztonsága szempontjából a hatoldalú tárgyalási mechanizmus igen fontos eszköz a térség, a régió biztonságának megerősítése szempontjából. Folytatni kell ezeket a hatoldalú tárgyalásokat, de azt hiszem, hogy akceptálnunk kell a dél-koreai kormány álláspontját is, mely azt mondja, hogy először ezt a Chonan-incidentet kell tisztázni, az elkövetőnek vállalnia

kell tetteért a következményeket, utána lehet visszatérni a hatoldalú tárgyalásokhoz. Szerintem ez logikus és támogatható álláspont.

Még egy dolgot szeretnék elmondani Észak-Korea kapcsán. Általában két taktikát emlegetnek a nemzetközi közösség részéről: a bevonási stratégiát, illetve az elrettentési stratégiát. Mindkét stratégiának megvannak az előnyei, hátrányai. Én azt gondolom, hogy e két stratégiát együtt érdemes és célszerű alkalmazni. Nem lehet bezárni az együttműködés, a kapcsolatok valamennyi csatornáját, bizonyos csatornákat fenn kell tartani Észak-Koreával, de az is igaz, hogy együttműködésre, gazdasági együttműködésre, a fejlesztési támogatások bővítésére csak akkor lehet sort keríteni, akkor lehet ezt bővíteni, ha Észak-Korea alkalmassá teszi magát ezeknek a támogatásoknak a befogadására ezen gazdasági együttműködés bővítésére. Köszönöm szépen, elnök úr, ennyit szerettem volna hozzátenni.

Kérdések, vélemények

ELNÖK: Köszönöm szépen, nagykövet úr. Megnyitnám a kérdések, vélemények körét. Két rövid kérdés fogalmazódott meg a hallottak alapján. Nagyjából látjuk, hogy Kína ideológiailag is közelebb áll mondjuk Észak-Koreához. Viszont Dél-Koreával kifejezetten jó gazdasági kapcsolatai vannak a térségben. Hogyan látjuk, hogyan látszódik ma Kína szerepe ebben a konfliktusban? Milyen álláspontot képvisel Kína? Mennyiben képvisel álláspontot?

Másrészt államtitkár úr részéről felvetődött, említett egy ENSZ BT-határozatot, amelyet előkészített a koreai kormány, illetve élt ezzel a lehetőséggel. Mi várható ezzel? Mik a lehetőségek arra, hogy ebben az ügyben szülessen egy határozat az ENSZ-en belül, a Biztonsági Tanácsban?

Ezek lennének az én kérdéseim. Kérdezem a tisztelt bizottságot, hogy vannak –e kérdések. *(Jelzésre:)* Kovács alelnök úr!

KOVÁCS LÁSZLÓ (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm. Nem kérdezni szeretnék; elismerést és köszönetet kifejezni a tájékoztatásért, meg egy apró színt hozzátenni. Az interneten láttam egy filmet; a KNDK szavahihetőségéhez kapcsolódik, miszerint 1:0-ra verték Brazíliát a labdarúgó világbajnokságon. *(Derültség. – Dr. Braun Márton: Én láttam gólt is!)*

ELNÖK: Braun képviselő úr!

DR. BRAUN MÁRTON (Fidesz): Köszönöm szépen. Nagykövet úrtól elnézést kérve - szülői nagykövetről van szó -, szerintem Dél-Korea számunkra rendben van. Demokratikus ország, fontos kereskedelmi partner, nemzetközi szervezetekben veszünk részt közösen, jómagannak is többször sikerült koreai tárgyalópartnerekkel beszélni, illetve kollégákkal egy helyen ülni, szerintem nekünk rendben van.

Az érdekesebb kérdés Észak-Korea. Észak-Koreát anakronizmusnak érzem, megmondom őszintén. Ez a térség ma a világon az egyik legfejlődőbb és talán a legfejlettebb térség - mind Kína, Dél-Korea, Japán -, és van egy olyan ország közöttük, ahol gyakorlatilag éhínség van. Kis színesként én is hadd mondjam, hogy a hadban álló felek közül az egyik fél segélyeket szállít a hadban álló ellenfelének - ez is egy érdekes történet. Meddig lehet ezt fenntartani? Ez a kérdés. Meddig lehet ezt a családi kommunista diktatúrát fenntartani?

Még egy kérdésem lenne ezzel kapcsolatban. Maga ez az incidens, amely szerintem felfogható egy provokációnak, vajon az utódlást szolgálta-e? Most az unoka kerülne be a gyermek helyére, tehát a harmadik generáció kerülne trónra, illetve az első titkári székbe vagy nem tudom, hogy hívják ott a királyt. Kellett-e, gyakorlatilag ez a provokáció ahhoz kellett-e, hogy ezt az átmenetet megkönnyítse? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr.

Az utódlás kérdése egy érdekes dolog lesz Észak-Koreában, ráadásul Kim Dzsong-Il tulajdonképpen Nyugat-Európában is élt hosszabb ideig, tehát végül is látta a nyugat-európai világot is.

Szávay képviselő úr jelentkezett.

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Braun képviselő úr gyakorlatilag elmondta a kérdésemet, mert én is arra szerettem volna rákérdezni, csak picit más irányból, hogy ezt az egész feszültséget gyakorlatilag jól értelmezem-e, hogy igazából csak az utódlásról szól és arról, hogy Észak-Korea demonstrálja a saját hatalmát és bebiztosítsa azt, hogy a rendszer ne változzon meg. A rendszert nagyon nem lehet megváltoztatni. Az első olyan sikeresen működő rendszer nagyjából Észak-Korea, amely elég sokáig működött ahhoz, hogy most már az ég-világon mindenkit átmostak, hogy a rendszert ne lehessen leváltani senkivel, a rendszer inkább akkor billen meg talán csak abból a szempontból, ha belső viszályok, villongások alakulnak ki, ahogy elhangzott, valójában a pártvezetés különböző trükkjei vannak a háttérben. Ehhez kapcsolódóan egyáltalán van-e erről valami információ, mert a világsajtó elég hézagosan hoz híreket arról, hogy a legfelsőbb vezér, a szeretett vezető elvtárs most egyáltalán hogy van, vagy él-e még egyáltalán. Talán még él, de ezzel kapcsolatban is érdekes hírek vannak. Konkrétan mit lehet erről tudni, hogy milyen mozgások vannak ezzel kapcsolatban, illetve tudunk-e valamit arról, igaz-e az, hogy az észak-koreai pártvezetésben vannak olyan komoly belső feszültségek, amelyek lefolytatásához kellett adott esetben a külpolitikai villongás? Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Gruber képviselő úr!

DR. GRUBER ATTILA (Fidesz): Köszönöm szépen. Azt gondolom, valóban egy különleges helyzet, és azt hiszem, hogy a korábbi rakétakísérletek, a jelenlegi és a következő ilyen konfliktusok kapcsán valóban nehéz eldönteni, hogy ezek most egy belső villongási harc erőpozícióit mutatják, vagy pedig a terrorizmust támogató országok listájáról lekerültek. Nem támogatják, hanem ez maga a terrorizmus országa. Tehát könnyű volt leszedni erről a kategóriáról.

A kérdésem az, hogy egyáltalán van-e esély az aszimmetrikus hadviselés fogalmát átültetve a diplomáciai aszimmetrikus diplomáciai küzdelemre ebben az országban, ahol, tudjuk jól, talán legegyszerűbben kifejezve az agymosás generációk óta tart, és úgy tűnik, hogy ennek az ereje a következő időszakban sem szűnik meg. Amikor a kisgyerekek legnagyobb dicsősége, hogy a Kim miniszterelnök szobra előtti lépcsősort söpörgethik, valószínűleg jóval nehezebben lehet majd megértetni az észak-koreaiakkal, az észak-koreai tömegekkel, hogy hol hibáztak, hol vétettek a vezetőik, van-e egyáltalán lehetőség arra, hogy a gondolkozásukban egy kicsit kételyeket ébresszünk a jelenlegi, most már unokás korszak, tehát a harmadik generációs vezetés ellen vagy mindenképpen az elmúlt időszak miatt. Látjuk jól, hogy ha nem küldünk ki élelmiszersegélyeket, akkor emberek tízezrei halnak éhen, ha küldünk segélyeket, akkor a katonaságot etetjük. Tehát ez egy ilyen csiki-csuki állapot. Van-e valamiféle közbülső megoldás? Köszönöm.

ELNÖK: Szabó Vilmos képviselő úr!

SZABÓ VILMOS (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Nyilvánvalóan ami ezentúl elhangzott, hogy egy globális politikai játszma része is a két Korea, talán Észak-Korea megmaradása köszönhető ennek is. Az elnök úr rákérdezett Kínára, én Oroszország szerepére kérdeznék rá, hiszen az Egyesült Államok, Kína, Oroszország, sőt Japán, amely az utóbbi

időben csendben szintén fejleszti a haderejét, sőt visszaállították a japán honvédelmi minisztériumot egy vagy két éve, amely egy nagyon fontos jelzés abban az irányban, hogy Japánnak megjelentek új törekvései (*Zagyva György Gyula megérkezik a bizottsági ülésre.*), Észak-Korea elég szoros kapcsolatokkal rendelkezik Iránnal, kapcsolatokat épített ki, ha másért nem, éppen a rakétakísérletek kapcsán vagy fegyverkezési szinten. Államtitkár úr és nagykövet úr, Oroszország és Japán szerepéről mit tudnának nekünk mondani? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Amennyiben nincs több kérdés, államtitkár úr, nagykövet úr, önöké a szó.

Németh Zsolt válaszai

NÉMETH ZSOLT külügyminisztériumi államtitkár: Röviden néhány kérdésre válaszolnék, aztán inkább átadnám a szót szakértő nagykövetségünknek.

Kína szerepével kapcsolatban: a hatoldalú tárgyalások működtetésében és hogy bizonyos engedményeket sikerült elérni az elmúlt években - átmeneti engedményeket - Észak-Korea irányában, abban Kínának döntő szerepe volt. Tehát a nukleáris leszerelés tekintetében Kínának mindenféleképpen pozitív a jelenlegi és a jövőbeni szerepe is, és azt gondolom, hogy ha valaki tud ilyen értelemben az elkövetkezendő időszakban döntő módon hatni Észak-Koreára, az mindenféleképpen Kína. Ugyanakkor a probléma gyökerének a kezelésében, nevezetesen a megosztottság hosszú távú felszámolásában egyelőre nem vagyok meggyőződve arról, hogy Kína érdekelt és kellőképpen elkötelezett lenne, holott azt gondolom, hogy a jövő mindenféleképpen az, hogy a második világháborút követően megosztott félsziget egyesülni tudjon, és ebben az egyesülési erőfeszítéseiben kell, azt gondolom, segíteni a nemzetközi közösségnek a félszigetet.

Ami az ENSZ BT-határozatot illeti, már jeleztem, hogy jelenleg úgy tűnik, nincs komoly esélye annak, hogy egy elítélő határozat megszülessen. Sem Kína, sem Oroszország nem mutat e tekintetben hajlandóságot. De azt hiszem, valamilyen fajta határidőt követően valami egyértelmű támogatás Dél-Korea számára mindenféleképpen nagyon jótékonyan hatna a helyzet megoldására.

Észak-Koreában, azt gondolom, hogy ez egy eléggé kézenfekvő feltételezés, hogy beindult az utódlási harc Észak-Koreában, és ennek a része ez a valóban terrorcselekmény. Hogy él-e a nagy vezető? Úgy tudjuk, hogy igen. A közelmúltban megjelent nyilvános rendezvényen, sőt az is kérdéses lenne, nagykövet úr, hogy jelez-e valamit az, hogy a kommunista párt kongresszusát is összehívták a közelmúltban. Hogy mely nemzetközi partnerek a fő partnerei Észak-Koreának, erre utalt Szabó Vilmos, erre a kérdésre térnék még ki, és aztán átadnám a szót a nagykövet úrnak. Egyértelműen azon állammal van intenzív együttműködése Észak-Koreának és a négy gazdasági, katonai és ilyen értelemben diplomáciai együttműködésben is, akik alapvetően a legelszigeteltebb nemzetközi szereplői a világpolitikának, tehát Iránnal, Szíriával, Mianmarral, tehát ezek jelentik a fő diplomáciai partnereit Észak-Koreának.

Nyilvánvalóan az a fajta biztonsági probléma, ami ezen országcsoportban összpontosul, annak fontos szereplője maga Észak-Korea is.

Nagykövet úr!

Lengyel Miklós válaszai

LENGYEL MIKLÓS, a Magyar Köztársaság szöuli nagykövete: Köszönöm, államtitkár úr. A kérdések jelentős része összefügg egyébként egymással természetesen.

Kína álláspontja. Vissza kell nyúlnunk a koreai háborúhoz, a II. világháború rendezéséhez, a koreai háborúhoz. Kína nem volt harcoló fél, de 1 millió katonája halt meg ebben a koreai háborúban. Kína akkor lépett be a háborúba, amikor az amerikai csapatok

egészen a Jalu folyóig nyomultak előre. Kínának nyilvánvalóan regionális érdekei fűződnek ahhoz, hogy a félszigeten egy vele nem ellenséges helyzetben lévő ország jöjjön létre, egy egyesült Korea jöjjön létre. Mindaddig, amíg ezt nem látja biztosítottnak, addig feltételezem, hogy kitart Észak-Korea mellett.

Nem hiszem, hogy Kína szeretné a jelenlegi észak-koreai vezetést. Meggyőződésem, hogy sokkal inkább szeretne egy olyan vezetést, amelyik hajlik a reformok irányába. Kim Dzsong-II néhány hete volt Kínában és a látogatás több mozzanata azt jelzi, hogy Kína irányban igyekezne befolyásolni Észak-Koreát, különleges gazdasági övezetet, kikötőt látogatott meg Kim Dzsong-II.

Ugyanakkor ennek a rendkívül zárt országnak ez a rendkívül zárt vezetése ódzkodik mindenféle nyitástól. Ennek megfelelően egyelőre rendkívül nehéz megmondani, hogy a kínai reformok útjára lép-e a közeljövőben Észak-Korea vagy sem. Tehát Kína globális megfontolásokból támogatta az ENSZ két határozatát, amikor Észak-Korea atomot robbantott. Ez nyilvánvalóan nem érdeke Kínának, nem érdeke, hogy az észak-koreai fenyegetésre hivatkozva mondjuk Japán és a térség több országa a fegyverkezés irányába induljon el, ugyanakkor regionális érdeke a Koreai-félszigethez fűződő regionális érdekei ebben a pillanatban azt diktálják, hogy kitartsen e mellett a rendszer mellett.

Az ENSZ BT-határozat esélye rendkívül kétséges. Azt gondolom, hogy egy elnöki nyilatkozat elfogadására lesz lehetőség. A Chonan-incidens után egy korai vizsgálóbizottság alakult nemzetközi szakértőkkel. Ezek között a szakértők között svédek, angolok vettek részt. Egyébként két vizsgálat zajlott párhuzamosan. Egy szakértői vizsgálat, amelynek az volt a feladata, hogy a "Mi történt?"-kérdésre válaszoljon, és egy másik vizsgálat - ebben, az első bizottságban vettek részt svédek és angolok - és egy másik vizsgálat is zajlott, alapvetően titkosszolgálati módszerekkel próbálták megválaszolni azt a kérdést, hogy ki követte el. Ebben az utóbbi bizottságban amerikaiak, kanadaiak és ausztrálok vettek részt. Ez a két bizottság egyértelműen arra az álláspontra jutott, hogy az elkövető Észak-Korea.

Kína és Oroszország kezdettől fogva kételyét fejezte ki a vizsgálat eredménye kapcsán. Fölmerült mindkét ország részéről, hogy szakértőket küldenek ebbe a bizottságba esetleg. Oroszország utólag küldött ilyen szakértőket, de azt mondta, hogy csak akkor fogja támogatni az Észak-Korea ellenes intézkedéseket, ha 100 százaléig meggyőződik arról, hogy ezt a katonai akciót Észak-Korea követte el. Gondoljanak bele! Hogy lehet erről 100 százaléig meggyőződni? Ez nyilvánvalóan nem lehetséges.

Kína pedig valószínűleg nem akart szembesülni a tényekkel, ezért nem küldte el a szakértőit. Azt gondolom, hogy nem lesz ebben a pillanatban új ENSZ-határozat, de van két ENSZ-határozat, ami így is rendkívül határozott szankciós rezsimet tart életben Észak-Koreával szemben.

Észak-Korea jövője a legnehezebb kérdés. Nagyon sok információ kering ezzel kapcsolatban különböző sajtóorgánumok által a nemzetközi és a koreai médiában is. Nagyon nehéz pontos választ adni arra, hogy hol tart az utódlás kérdése. Kim Dzsong-II egészségi állapotával kapcsolatban azt gondolom, arra hagyatkozhatunk, ami néhány hete történt a kínai látogatáson. Ott meglehetősen jó egészségi állapotnak örvendett, és azt gondolom, hogy bár az utódlás valószínűleg napirenden van, a kormányzat továbbra is stabilnak tűnik. Nem hiszem, hogy az észak-koreai vezető vállalkozna egy ilyen külföldi útra, ha a háttérországa nem lenne rendben.

Az utódlás napirenden van. A problémát az észak-koreai vezetés számára az okozza, hogy a kiválasztott utód rendkívül fiatal, huszoneves fiatalember. Azt hiszem, hogy a kongresszus, amire államtitkár úr is utalt, ezt az utódlást készíti elő olyan formában, hogy valószínűleg létrejön egy magas szintű katonai és politikai vezetők közül álló csoport, amely mindaddig, amíg teljes mértékben az utód át nem veszi a hatalmat, amire nem tudom, mikor fog sor kerülni, találgatni pedig nem szeretnék, addig segíteni fogja a hatalom gyakorlásában.

Hogyan lehet befolyásolni Észak-Koreát? A bevezetőmben is említettem, hogy óriási dilemma, hogy a bevonási politikát alkalmazzuk vagy az elrettentési politikát. Az elmúlt 2 liberális dél-koreai kormányzat a bevonási politikát igyekezett alkalmazni, ami nagyon-nagyon sokba került és nagyon kevés eredménnyel járt. Azt várták ettől a bevonási politikától, hogy elindulnak bizonyos folyamatok Észak-Koreában.

Azt gondolom, hogy ilyen folyamatok nem indultak el. Részben természetesen mondjuk a keszongi ipari park létrehozása, bizonyos humánkapcsolatok megélénkülése mindenképpen pozitív dolog, de nem vezetett ahhoz el, hogy Észak-Koreában mondjuk megjelenjen egy ellenzék vagy Észak-Koreában beinduljanak bizonyos reformfolyamatok.

Az új dél-koreai kormányzat pedig azt vallja, hogy ingyen nem hajlandó tovább segíyezni Észak-Koreát, nem hajlandó segítséget nyújtani ahhoz, hogy ebből a segítségből aztán a katonaságot fegyverezzék föl, illetve biztosítsák a katonaság ellátását. Rendkívül komoly a dilemma, mert ha ez csak a két Korea problémája lenne, akkor valószínűleg egy elrettentési stratégiával el lehetne érni előbb-utóbb, hogy Észak-Korea változasson az álláspontján, illetve, hogy valamiféle változások beinduljanak a Koreai-félsziget északi részén.

De mivel nemcsak erről van szó, nemcsak a két Koreáról és nemcsak ezektől az állapotoktól függ a helyzet alakulása, hanem a nagyhatalmak álláspontjától, a nagyhatalmak egymás közötti rendkívül bonyolult és szövevényes kapcsolatrendszerétől, és mert Kína az általam előbb mondott okokból továbbra is biztosítja Észak-Koreának azt a minimális segítséget, ami a túléléshez szükséges, de egyelőre a rendszer megváltozása jelentősen kérdéses.

Azt gondolom, hogy ahogy mondtam - ismételten - a bevezetőmben, ahogy ez a kérdés tisztázódik, azért célszerű visszatérni a hatoldalú tárgyalásokhoz, célszerű visszatérni bizonyos fejlesztési együttműködéshez, célszerű visszatérni bizonyos humánkapcsolatokhoz. Ismert, hogy nyugat-európai országok több száz észak-koreai szakembert hívnak meg képzésre, diákokat hívnak meg. Azt gondolom, hogy ez egy fontos tényező. Ez elvezethet oda, hogy megjelenik ott is egy szűk réteg, amely aztán majd a változások élére tud állni.

Néhány szót szeretnék szólni Oroszország és Japán kérdéséről, bár ezt is röviden érintettem. Oroszország gazdasági erejének növekedésével párhuzamosan hallatni akarja a hangját Ázsiában is. Amíg korábban észak-koreai, dél-koreai ügyekben sokkal visszafogottabban nyilatkozott, most az álláspontja, úgy tűnik, inkább a kínai állásponthoz közelít. Nem hiszem, hogy ez egy teljesen konstruktív álláspont. Az a helyzet, hogy úgy tűnik, ők sem támogatják ezt az ENSZ BT-határozatot.

Japán kapcsán már említettem, hogy összefüggésben van a fegyverkezés, az észak-koreai fenyegetettség és ezek a témák. Meg kell jegyezni, hogy Japán a korábbi egymás közti feszült viszony ellenére, mármint a dél-koreai és Japán közötti történelmi és egyéb problémák ellenére rendkívül határozottan állt ki Dél-Korea mellett, a leghatározottabban állt ki Dél-Korea mellett a Chonan-incidens kapcsán. Ennyit szerettem volna mondani. Ha további kérdés van, szívesen válaszolok.

ELNÖK: Köszönjük szépen a tájékoztatót. Tényleg fontos leszögeznünk, hogy a térség stabilitása fontos kérdés, hiszen ahogy beszélgettünk a két ország konfliktusáról, felvetődött, hogy ez a térségben, a régióban egy lényegi kérdés, hogy a stabilitás szempontjából a két ország kapcsolata hogyan fog alakulni, ez a konfliktushelyzet hogyan fog tompulni vagy milyen irányba fogja vinni a következő időszakban az országok kapcsolatát.

Itt a kitekintés azért is fontos, mert több ország, nagyhatalom is érintett ebben a kérdésben. A reményemet szeretném megfogalmazni abban a kérdésben is, hogy Koreát sok szempontból nagyon fontosnak tartjuk a térségben, és fontos, hogy a számukra minél kedvezőbben alakuljanak a dolgok a jövőben. Itt akár az ENSZ állásfoglalására is gondolok,

ha ez egy BT-határozat vagy adott esetben egy elnöki kinyilatkoztatás, akkor is nagyon fontos dolog, hogy ebből a szempontból mennyire tudjuk támogatni Dél-Koreát az ügyében. Úgy gondolom, hogy ez a tájékoztató is arról szól, hogy lehet, hogy távol van, kilométerekben távol van hozzánk Korea, mégis sok szempontból közösséget tudunk velük vállalni, sok szempontból fontosnak tartjuk, hogy egyrészt stratégiai partnerként, nagyon fontos partnerükként érdekeltek vagyunk abban, hogy a környezetükben, illetve maga a Koreai-félsziget minél stabilabb térség legyen a közeli és a távoli jövőben is. Köszönjük szépen.

Amennyiben nincs több kérdés, vélemény, nagy tisztelettel köszönöm az államtitkár úrnak és a nagykövet úrnak ezt a tájékoztatót. Köszönöm szépen, hogy rendelkezésünkre álltak. Kívánom, hogy a továbbiakban is szép napjuk legyen. Ezzel ezt a napirendi pontot lezárom. *(Németh Zsolt, Lengyel Miklós, Klein András, Jin Hur és Lee Hyun Sook távoznak a bizottsági ülésről.)*

Egyebek

Áttérünk az „Egyebek” napirendi pontra. Van még egy nyitva maradt kérdésünk, amelyet a múlt alkalommal elindítottunk, ez pedig az albizottság létrehozásáról szóló döntésünk. Eldöntöttük, hogy létrehozzuk ezt az albizottságot. Kértem, hogy a frakciók jelöljenek delegáltakat ebbe az albizottságba. Eddig a Fidesz-KDNP részéről három tag volt delegált, a frakciósövetség Gruber Attila képviselőtársunkat jelölte, Braun Mártont és Vejkey Imrét a KDNP részéről, a Jobbik részéről Szávay István személyében jött jelölés az albizottsági munkához. Az MSZP részéről nem kaptunk még nevet. *(Kovács László: Szabó Vilmos!)* Akkor Szabó Vilmos képviselőtársunkat delegálja az MSZP. Ez azt is jelenti, hogy dönthetünk a személyekről.

Szavazás

Kérdezem a bizottságot, hogy az albizottság létrehozása kapcsán egyetért-e a frakciók által delegált képviselőkkel, hogy ezt az albizottsági munkát elkezdjék, illetve hogy ebben a felállásban álljon fel ez a bizottság.

Kérdezem a bizottságot, hogy ki támogatja. Számolunk! *(Szavazás.)* A bizottság egyhangúlag támogatta. Köszönöm szépen Harangozó képviselő úrnak. *(Derültség.)*

Engedjék meg, hogy mielőtt az „Egyebek” keretében önöknek is megadnám a szót, gyorsan elmondjam, hogy az elmúlt két hétben bizottsági elnökként fogadtam a belga, az osztrák, az egyiptomi, izraeli nagyköveteket, valamint az elbúcsúzó iráni ügyvivőt. A közeljövőben szerveződnek még találkozók. Ezek részben bemutatkozó találkozók, illetve látogatások, megbeszélések. Időről-időre, ha lesznek nagyköveti találkozók, akkor majd szeretném tájékoztatni a bizottságot, hogy ezek a találkozók megtörténtek.

Ezenkívül kiosztottunk három anyagot, amelyek önök előtt fekszenek. Az egyik a Köztársasági Elnöki Hivatal által megküldött anyag, „A határon túli magyarság a XXI. Században” tanulmánykötet, amelyet ajánlok mindenkinek a figyelmébe, nagyon színvonalas összefoglaló, kötet, elég komoly részletezéssel és a háttérét képező irodalmi jegyzékekkel. Én is még csak részben lapoztam bele, de úgy látom, hogy ez egy kiváló anyag ahhoz a kérdéskörhöz, amely sokunkat érint, illetve a bizottságnak egyrészt a feladatkörébe is tartozik.

Másrészt kiosztottunk egy meghívót, a Tudományos Akadémia és a Budapesti Európai Intézet meghívóját „A magyar nemzeti tanácsok a Vajdaságban 2010” című konferenciára. Szükséges regisztrálni a megadott e-mail címen, aki szeretne elmenni erre a konferenciára, annak nagy tisztelettel ajánlom, július 6-án kedden 11 órakor kezdődik. Akadémiai, államtitkári előadók is lesznek, illetve a Vajdasági Magyarok Szövetsége részéről, illetve Pásztor István is jelen lesz - az előadókat látják a meghívóban. Úgy gondolom, a témában igen színvonalas és jól összehangolt konferenciára lehet számítani.

Harmadrészt pedig az Európai Bizottság 2009. évi általános jelentését kapták meg az Európai Unió tevékenységéről, tehát kaptak egy tájékoztató kötetet a bizottság tagjai.

Zárásképpen: a terveink között szerepel, hogy amennyiben nem lesz más megkeresése, hiszen úgy gondolom, hogy amennyiben lesz nagyköveti meghallgatás július 13-ig, erre vonatkozóan még nincs jelzés a Külügyminisztérium részéről, illetve lesz olyan kérdéskör vagy törvényjavaslat vagy határozati javaslat, amely érinti a bizottságot mint kijelölt bizottságot, abban az esetben tartanánk a következő hátralévő időszakban bizottsági ülést. Amennyiben rendkívüli esemény nem történik ilyen téren, ezen a két okon túl nem tervezzük a bizottság összehívását.

Engedjék meg, hogy az elnökség nevében talán annyit elmondjak, hogy nagyjából összeállítottunk egy programtervet az elnökséggel. Ehhez újabb javaslatok nem érkeztek a frakciók részéről, amiben az elnökségen belül nagyjából megállapodtunk vagy megegyeztünk, hogy körülbelül milyen témában szeretnénk vinni a munkát a következő időszakban, a következő félévben az év végéig, ezekről majd adnánk egy rövid tájékoztatást a képviselőtársaimnak e-mail formájában. Tehát ezek a várható tematikus programokat vagy üléseket fogja jelenteni. *(Jelzésre:)* Szávai képviselő úr!

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen. Elnök úr, azt szeretném kérdezni, hogy most vannak olyan információk, hogy talán most ismét összehívásra kerül a Magyar Állandó Értekezlet. Erről mit tudunk? Van-e már ennek időpontja? Valós-e ez? Hogyan áll ez a kérdés?

ELNÖK: Az én ismereteim is hiányosak. A kormány feladata, hogy összehívja. Terv van róla, de szerintem a dátum, az időpont még nem dőlt el, és nem végleges, hogy a közeljövőben várható-e. A kormánynak kell majd döntést hoznia erről, hiszen a kormány a MÁÉRT meghívója, amely magát az egész értekezletet össze tudja hívni. Az eredeti feladat-, illetve együttműködési, illetve alapszabály-szerű összeállításban a kormány felelős azért, hogy ezt az értekezletet összehívja. Időpontot nem tudnék még pontosan mondani. Vannak tervek, de ameddig a kormány ebben nem döntött, fölösleges elébe mennünk a találgatásoknak. *(Szávay István: Pár héten belül?)* Elképzelhetőnek tartom.

(Jelzésre:) Braun képviselő úr!

DR. BRAUN MÁRTON (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Nyilvánvalóan nem a mostani rendkívüli ülészakon, de talán az őszi ülészakon érdemes lenne hasonló témában Belgium napfényes jövőjéről ejteni néhány gondolatot, illetőleg ha és amennyiben a közép-ázsiai helyzet vagy a kirgizisztáni helyzet - tekintettel arra, hogy előtérbe került egy nemzetiségi konfliktus is itt a térségben - ha eszkalálódik, akkor talán arról is érdemes lenne egy napirendi pontban foglalkozni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Arról tájékoztatnám a bizottságot, hogy a belga nagykövet urat - más oknál fogva, az EU soros elnökség okán is - szeptember 14-ére meghívtam. Természetes dolog, hogy ezen a megbeszélésen - remélem, hogy elfogadja a meghívásomat, mert szóban jelezte, hogy igen, rendben van a meghívás -, úgy gondolom, nyugodtan föltehetjük neki ezt a kérdést, felkészült rá és meg fogja adni rá a megfelelő válaszokat. Ez nem könnyű, és talán egy részletesebb elemzést és véleményt is igénylő helyzet adódhat addigra is. Ez körülbelül 2 hónap múlva esedékes.

További kérdések? (*Senki sem jelentkezik.*) Amennyiben nincs, tisztelt bizottság, a mai ülésünket bezárom. További szép napot kívánok mindenkinek. 12 órától szavazás.

(*Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 32 perc*)

Balla Mihály
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Vicai Erika és Barna Beáta